

Hobbydierhouders en zeldzame rassen

Het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (LNV) heeft onder meer tot beleidstaak om de biodiversiteit in de landbouw te handhaven en indien mogelijk te vergroten. Vanuit die verantwoordelijkheid heeft LNV de SZH gevraagd om te onderzoeken welke rol hobbyhouders kunnen spelen bij het instandhouden van zeldzame rassen.

Voor de beantwoording van de vraag welke rol hobbyhouders kunnen spelen bij het instandhouden van zeldzame rassen, heeft

de SZH in 2007 een enquête uitgevoerd bij haar begunstigers, de rasverenigingen, kinderboerderijen, aanpalende organisaties

en de omgeving van hobbydierhouders. Aanpalende organisaties zijn bijvoorbeeld onderwijsinstellingen als PTC+, natuurorganisaties als Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten en tijdschriften als Levende Have en het Agrarisch Dagblad. Getracht is een indruk van de omgeving van de hobbydierhouders te krijgen door enquêtes te sturen aan bekenden van de begunstigers. De respons is in het algemeen goed

Stijging aantal geregistreerde dieren

geweest met respectievelijk 41 procent voor de categorie begunstigers, 57 procent van de rasverenigingen, 19 procent van de kinderboerderijen, 23 procent van de aanpalende organisaties en 8,6 procent vanuit het omgevingsonderzoeken.

Behoeftte aan nieuwe telling

Uit de antwoorden bleek niet geheel onverwacht dat de begunstigers van SZH ook zelf erg actief zijn in het houden van zeldzame rassen. 437 begunstigers met dieren die de enquête beantwoordden, hadden gezamenlijk maar liefst 3346

schapen, 2737 runderen en 2316 kippen. Begunstigers met dieren zijn dus hobbydierhouders en voor het overgrote deel ook lid van de rasverenigingen, die als algemene doelstelling hebben 'in stand houden van het ras, het bewaken van de kwaliteit en het promoten van het ras'. Het gepresenteerd cijfermateriaal geeft aan dat het merendeel van de rasverenigingen zijn doelstelling heeft gerealiseerd. Genoemd kan worden het Koninklijk Friesch Paarden Stamboek bij de paarden, het Blaarkopras bij de runderen, alle schapen- en geitenrassen en het merendeel van de kippenrassen. Bij alle deze rassen zien wij in de afgelopen jaren een goede stijging van het aantal geregistreerde dieren

Het rapport 'Promoten van Nederlandse zeldzame rassen voor hobbydierhouders' gebruikt als referentie de telling die in 2002 voor de FAO is gedaan en soms het aantal ingeschreven dieren bij sommige rasverenigingen en dieren gehouden door de begunstigers/hobbyhouders en kinderboerderijen. Dit levert volgens de auteurs niet een echt goede vergelijking op en maakt de behoefte duidelijk aan een nieuwe landentelling, die dan ook het bewijs moet leveren of het Fries roodbont langzaam afzakt naar de status van een kritieke populatie (minder dan honderd vrouwelijke dieren en/of minder dan vijf mannelijke dieren, volgens de FAO).

Het enthousiaste verhaal

Uit de verder doorgevoerde analyse blijkt er grote overeenstemming tussen de respondenten over de reden van zeldzaamheid voor de verschillende rassen. De zeldzame rassen van nu zijn minder productief en brengen daardoor minder geld in het laatje bij de eigenaar dan de

sterk doorgeselecteerde productierassen in bijvoorbeeld de melkveehouderij en de kippenhouderij. De rasverenigingen vinden echter ook dat een goede publiciteit dit overheersende beeld wel degelijk kan veranderen. Hun gelijk daarin krijgen ze van de stijgende aantallen dieren bij de hobbyhouders en die zijn ingeschreven bij de rasverenigingen. Zeer positief is hierbij dat de hobbyhouders best bereid zijn om in hun hobby te investeren. Dat een hobby geld mag kosten, wordt door maar liefst 83 procent van de pluimvee- en 71 procent van de schapen- en geitenhouders onderschreven. Runder- en paardenhouders zijn iets zuiniger met 50 procent steun voor de genoemde stelling

Uit de analyse komt verder naar voren dat in de promotie een grote rol is weggelegd voor de hobbydierhouder zelf. Zijn enthousiaste verhaal maakt de meeste indruk op collega-dierhouders. Hij kan dat natuurlijk alleen maar doen als hij daarbij ondersteund wordt door concrete activiteiten van de rasverenigingen en de SZH. Deze organisaties moeten tentoonstellingen organiseren, goede websites onderhouden en relevante publicaties verzorgen. Hoewel de respondenten dus hier een grote rol voor de SZH weggelegd zagen, werd er tegelijk opgemerkt dat de stichting te onzichtbaar is in de promotie van de zeldzame rassen. Met die conclusie kunnen we dus aan de slag.

Het volledige rapport, samengesteld door M. Bloemendal (Hogeschool Van Hall-Larenstein) en ing. H. F. Cnossen (SZH) 'Promoten van Nederlandse zeldzame rassen voor hobbydierhouders' is te raadplegen op www.szh.nl. ●

